

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. II. Matrem cum more Africano epulas ad Agapen in Ecclesiam offeret,
& à S. Ambrosio prohiberetur, mox acquievise.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

acriore periculo, quasi *b* per accessionem, quam criticam medici vocant, certa præsumebat.

N O T Æ.

- Luc. 7. a *Feretro cogitationis efferebat*) eleganti allegoria alludit ad filium viduæ de Naim, sicut enim illi Christus misericordia motus filium reddidit, ita S. Monica Augustinum suum non corpore, sed animo mortuum, in feretro cogitationis suæ, Deo offerebat suscitandum & convertendum.
- b *Per accessionem, quam criticam medici vocant*) solent subinde morbi, antequam decedant, vehementius invalescere certis diebus: eam accessionem medici criticam dicunt.

V S V S.

Recte dicit S. D. se graviter periclitatum, desperatione indagandæ veritatis, & intercurrente acriore periculo, ad sanitatem venisse: quia minus periculosum est, esse certæ sectæ addictum, quam Atheum vel Politicum. Nam Atheismus omne religionis ac pietatis fundamentum evertit, quod Deus est. Politici vero, dum quemvis in sua religione salvari posse credunt, omnium sectarum errores hoc ipso approbant. Efficax argumentum est, quo supposita divina providentia S. D. ex Dei bonitate colligit, patere nobis viam & autoritatem esse constitutam in Ecclesia & Scripturis, qua duce possimus ad veritatem pervenire; quod argumenium, tum alibi, tum infra tangit & explicat.

V. Bec. l. 5
man. c. 1.

Cap. 16
de util.
credendi.

C A P. II.

Matrem cum pro more Africano epulas ad Agapen in Ecclesiam afferret, & à S. Ambrosio prohiberetur, mox acquievit.

- i. **I** Taq; cum *a* ad memorias Sanctorum, sicut in Africa solebat, pultes, & panem,

nem, & merum attulisset, atque ab ostiario prohiberetur: ubi hoc Episcopum vetuisse cognovit, tam pie atque obedienter amplexa est, ut ipse mirarer, quod tam facile accusatrix potius consuetudinis suæ, quam disceptatrix illius prohibitionis effecta sit. Non enim obsidebat spiritum ejus vinolentia, eamque stimulabat in odium veri amor vini: sicut plerisque mares & feminas, qui ad canticum sobrietatis, sicut ad potionem aquatam madidi nauseant. Sed illa cum attulisset canistrum cum solemnibus epulis prægustandis atque largiendis: plus etiam quam unum pocillum, pro suo palato satis sobrio temperatum, unde dignationem sumeret, non ponebat. Et si multæ essent, quæ illo modo videbantur honorandæ memoriæ defunctorum, idem ipsum unum, quod ubique poneret, circumferebat: quod jam non solum aquatissimum, sed etiam tepidissimum, cum suis præsentibus per sortitiones exiguas partiretur; quia pietatem ibi quærebat, non voluptatem.

2. Itaque, ubi comperit à præclaro prædicatore atque antistite pietatis, præceptum esse ista non fieri, nec ab eis qui sobrie facerent, ne ulla occasio se ingurgitandi daretur ebriosis, & quia illa quasi parentalia, superstitioni gentiliū essent simillima: abstinuit se libentissime; & pro canistro pleno terrenis fructibus, plenū purgatoribus votis pectus ad memorias martyrum afferre didicerat; ut & quod posset, daret egentibus, & sic communicatio Dominici Corporis illic celebraretur, cujus passionis imitatione, immolati & coronati sunt martyres.

3. Sed tamen videtur mihi Domine Deus meus, & ita est in conspectu tuo de hac re cor meum, non facile fortasse de hac amputanda consuetudine matrem meam fuisse cessuram: si ab alio prohiberetur, quem non sicut Ambrosium diligebat, quem propter salutem meam maxime diligebat; eam vero ille, propter ejus religiosissimam conversationem, quia in bonis operibus tam fervens spiritu, frequentabat ecclesiam: ita ut sæpe erumperet, cum me videret, in ejus prædicatione, gratulans mihi, quod talem matrem haberem: nesciens qualem illa me filium, qui dubitabam de illis omnibus, & inveniri posse viam vitæ, minime putabam.

N O T Æ.

- a *Ad memorias SSorum, sicut in Africa solebat (et.)* ex consuetudine Ecclesiæ Africanæ afferebat Monica epulas in Ecclesiam, ut inde *Agapen*, sive convivium in caritatis signum daret, pauperibus maxime. Qui mos à primis Christianis, ipsisque adeo Apostolis profluxit. Celebrabantur vero triplici ex causa sacra hæc convivia, nempe in Natalitiis, Funeribus & Connubiis, teste Gregor. Nazianz. Ob varios vero abusus Ambrosius hunc morem Mediolani sustulit, quod alibi quoque factum; tandem omnia convivia intra Ecclesiam vetita sunt, & ex templis in privatas ædes commigrarunt. Ipse quoque S. D. eas postmodum abolendas censuit.
- b *Vnde dignationem sumeret*) sive prægustaret vinum quod aliis afferebat, quæ prægustatio dignitatis erat, & velut propinationis loco.
- c *Quasi parentalia*) id est, *convivia in funere parentum vel propinquorum exhiberi solita, & sic dicta, quod hoc officii genus filii parentibus præstare soleant*, teste S. Hieronymo,

de vit. different.

Ep. 64. V.
Spoud. A.
C. 57.
n. 39.
& 40.

In Jerem.

V S V S.

V S V S.

1. Sobrietas insignis elucet S. Monicæ, quæ ex uno eodemque poculo, dignationem non tam bibebat quam sorbillabat, præsertim si in pluribus Ecclesiis Agapen celebratura erat: ne videlicet, si plura pocula eaque non diluta sumeret, in temperantiæ leges peccaret.
2. Probat hic mos *cultum Sanctorum in veteri Ecclesia* consuetum, etsi postea ob varios abusus epulæ ex Templis omnino proscriptæ sint. In quorum locum successerunt oblationes tum pecuniæ, tum panum, & vini, quæ à fidelibus nostra etiam ætate, sub Sacrificio Missæ ad altare offerri solent, & in usum Ministrorum Ecclesiæ cedunt. Hinc quoque manarunt *sportule*, quæ in Dedicacionibus, funeribus, anniversariis, & natalitiis Sanctorum, pauperibus plurimis locis dividuntur.
3. Magnum Dei beneficium est parentes habere probos ac sanctos, ut merito S. Ambrosius gratulatus sit S. Augustino de tali matre. A parentibus educatio præcipue pendet, quæ si bona est, ingens momentum affert ad salutem. Talium enim parentum liberi innocentiam facile conferunt, aut si sua aliorumque culpa degenerent, recordatione parentum, eorumque castis precibus ad frugem redeunt.

CAP. III.

Ambrosium libere sciscitandi copiam sibi non fecisse: ex eo se cognovisse, Deo Catholicos humanam figuram non tribuere.

1. **N** Ec jam ingemiscebam orando, ut subvenires mihi, sed ad quærendum intentus, & ad differendum inquietus erat animus meus. Ipsumque Ambrosium, felicem quendam hominem secundum seculum opinabar, quem sic tantæ potestates honorarent: coelibatus tantum ejus mihi labo-